

TALOUSARVIOALOITE 734/2002 vp

Määrärahan osoittaminen sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan

Eduskunnalle

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta käynnistyi pysyväisluonteisena toimintana vuoden 2002 alusta. Osaamiskeskusten ensimmäisen vuoden toimintaan on kuluva vuoden talousarviossa osoitettu valtionavustusta yhteensä 3 000 000 euroa. Käynnistysvaiheen jälkeen on tarpeen vahvistaa osaamiskeskusten perusrahoitusta 1 000 000 eurolla. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) 2 §:n mukaan osaamiskeskusten tehtävänä on perustehtävien lisäksi turvata valtakunnallista väestöpohjaa edellyttävien erityisosaamista vaativien erityispalveluiden ja asiantuntijapalveluiden kehittyminen ja välittyminen 5 §:ssä tarkoitetussa neuvottelukunnassa (sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta) erikseen sovittavan työnjaon pohjalta. Tähän tarkoitukseen esitetään niin ikään 1 000 000 euron lisäystä. Momentin lisämäärärahan tarve on näin yhteensä 2 000 000 euroa.

Määrärahan lisäämisen perusteluna tuodaan esiin seuraavaa. Hyvin pieniä erityisryhmiä koskeviin palvelutarpeisiin, kuten esimerkiksi kuurosokeiden palvelut, vastaaminen vaatii suurta väestöpohjaa. Tällaisten hyvinkin pienten erityisryhmien tarvitsemien palvelujen turvaaminen tasoltaan riittävinä ja kattavasti koko maassa on vaativa, mutta muun muassa perusoikeuksien kannalta välttämätön tehtävä. Osaamiskeskusjärjestelmä mahdollistaa tällaisten valtakunnallisten

erityispalveluiden kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamisen ja voimavarojen suuntaamisen palvelujärjestelmässä oleviin aukkoihin.

Palvelujen, myös erityispalvelujen, järjestämisvelvollisuus on kunnilla. Yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa puuttuvien palvelujen tuottamiseen ovat kuitenkin hyvin rajalliset. Käytännössä valtakunnallisista palveluista huolehtivatkin järjestöt. Järjestöille ei kuitenkaan voi asettaa vastuuta kaikkien tarvittavien erityispalveluiden järjestämisestä niin, että niitä on tarjolla koko maassa. Puuttuvien palvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen tarvitaan myös valtion ohjausta ja tukea, joka on kanavoitavissa osaamiskeskusjärjestelmän kautta. Tukea suunnattaisiin sekä palvelujen tarpeen nykyistä tarkempaan selvittämiseen ja palvelujen ja niiden tuottamisessa ja kehittämisessä tarvittavien sopimusjärjestelmien luomiseen että myös tarvittaessa pysyväisluonteiseen tukeen, jolla yksittäisen erityispalvelun tuottaminen ja kehittäminen voitaisiin turvata.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 33.32.39 lisäyksenä 2 000 000 euroa sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan osoitettavaan valtionavustukseen.

TAA 734/2002 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Marjaana Koskinen /sd
Marjatta Vehkaoja /sd
Virpa Puisto /sd

Annika Lapintie /vas